

Br.6/4-900/23-4596

Podgorica, 10. novembar 2023. godine

Platforma za učešće ministra vanjskih poslova Crne Gore dr Filipa Ivanovića na sastanku ministara vanjskih poslova zemalja članica Centralnoevropske inicijative (CEI), Kišinj, Republika Moldavija, 22. novembar 2023. godine.

I Opšte informacije o CEI

Centralnoevropska inicijativa (CEI) je najstarija i najveća regionalna organizacija na prostoru Centralne i Jugoistočne Evrope koja okuplja 17 zemalja.¹

CEI djeluje na političkom i projektnom nivou, u skladu sa motom „*Regionalna saradnja za evropsku integraciju i održivi razvoj*“. Kroz međuvladinu, parlamentarnu i ekonomsku saradnju pruža podršku evropskim integracijama članica koje nijesu dio EU i doprinosi održivom razvoju regiona, promovišući evropske vrijednosti i standarde. Finansira implementaciju projekata i blisko saraduje sa javnim institucijama, privatnim i nevladinim organizacijama, kao i sa međunarodnim i regionalnim organizacijama.

Dva ključna strateška cilja za period od 2021. do 2023.² su **stimulisanje zelenog rasta** (sa fokusom na održive i cirkularne ekonomije, inovacije i preduzetništvo, povezanost, otpornost na klimatske promjene) i **izgradnja pravednog društva** (unapređenje dobrog upravljanja, boljeg zdravlja, socijalne inkluzije, medijskih sloboda i naučne diplomatije).

Sjedište Izvršnog Sekretarijata CEI je u Trstu. Generalni sekretar CEI je **Roberto Antonione (Italija)** koji je stupio na dužnost 1. januara 2019. godine. Trogodišnji mandat je obnovljen 1. januara 2022.

CEI raspolaže sa četiri fonda putem kojih se finansiraju različite vrste zajedničkih aktivnosti zemalja: Fond za saradnju CEI, Fond za razmjenu znanja (KEP), Fond za tehničku saradnju pri EBRD i EU projekti.

Sjedište izvršnog Sekretarijata je u Trstu. Jednogodišnje predsjedavanje Inicijativi (od 1. januara do 31. decembra) vrši se na rotirajućoj osnovi, po pravilu po abecednom redu država članica.

¹ Albanija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Hrvatska, Italija, Mađarska, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Poljska, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Srbija i Ukrajina.

² Novi Akcioni plan za period 2024-2026 je u fazi pripreme. Očekuje se da bude usaglašen na Sastanku nacionalnih koordinatora CEI a potom usvojen na Ministarskom sastanku 22. novembra.

Crna Gora je članica CEI od 1. avgusta 2006. godine i do sada je dva puta uspješno predsjedavala Inicijativom u 2010. i 2020. godini. **Crna Gora je predsjedavala dvije godine zaredom (2020 i 2021)** što predstavlja presedan u istoriji Inicijative.

Aktuelna predsjedavajuća je Republika Moldavija (**preuzela predsjedavanje 1. januara 2023. godine**), koja će na ministarskom sastanku CEI u Kišinjevu predati predsjedavanje Republici Albaniji.

II Predsjedavanje Republike Moldavije (januar 2023-januar 2024)

Republika Moldavija je simbolično preuzela predsjedavanje na sastanku ministara vanjskih poslova u Sofiji, 7. novembra 2022. godine (učestvovao savjetnik predsjednika Vlade za vanjsku politiku Đorđe Radulović).

Prioriteti moldavskog predsjedavanja su jačanje regionalne saradnje, podrška evropskoj integraciji, promocija demokratskih vrijednosti i ljudskih prava kao i realizacija obaveza predviđenih ciljevima održivog razvoja iz UN agende 2030. U fokusu jednogodišnjeg perioda su bile aktivnosti na planu očuvanja stabilnosti, bezbjednosti i konkurentnosti regiona.

Predsjedavanje će biti fokusirano na ekonomski i socijalni oporavak od pandemije Covid-19, jačanje povezanosti regiona (transportna i energetska), mlade ljudi i jačanje lokalne dimenzije u okviru CEI.

Među strateškim ciljevima njenog predsjedavanja se nalaze: evropska integracija država članica CEI koje još uvijek nijesu postale EU članice; podrška Ukrajini; oporavak od pandemije (zdravstveni, ekonomski, socijalni aspekt); održivi razvoj. U fokusu jednogodišnjeg perioda biće jačanje političkog dijaloga; ekonomski oporavak; bolja povezanost; zdravstveni oporavak; naučna saradnja; kulturni odnosi i mladi ljudi.

Moldavsko predsjedavanje ima za cilj da promoviše regionalni dijalog kao ključni faktor u jačanju stabilnosti, bezbjednosti i prosperiteta, paralelno podržavajući i aktivnosti Sekretarijata CEI.

III Sastanak ministara vanjskih poslova država članica CEI, Kišinjev, 22. novembar 2023.

Sastanak ministara vanjskih poslova CEI održaće se u Kišinjevu, 22. novembra 2022. godine. Tema ovogodišnjeg ministarskog sastanka biće: „Značajan doprinos evropske integracije obezbjeđivanju mira, stabilnosti, bezbjednosti i prosperiteta u Evropi i uloga CEI u procesu proširenja EU”.

Sastanak će biti prilika da ministri razmjene mišljenja o regionalnoj saradnji i ostvarenom napretku kada je u pitanju proces evropske integracije. Takođe, biće riječi o aktuelnim izazovima sa aspekta bezbjednosti i ekonomskog prosperiteta u regionu.

Na sastanku će biti riječi o značaju jačanja Centralnoevropske inicijative, čija vladina i parlamentarna dimenzija, te unutrašnji politički dijalozi jasno oslikavaju snažnu želju za produbljivanjem evropskih integracija kao vodećeg političkog prioriteta.

Na sastanku će se razgovarati i o budućim inicijativama i projektima usmjerenim na pružanje pomoći i podrške Ukrajini i njenim građanima. U tom kontekstu će se posebno govoriti o najznačajnijim oblastima saradnje poput energetske diversifikacije, investiranja u poljoprivredu, povezanosti i lokalnog razvoja.

Planirano je da ministri vanjskih poslova odobre Zajedničku izjavu, koja će prethodno biti usaglašena na Sastanku nacionalnih koordinatora.

Na ministarskom sastanku će učestvovati ministri vanjskih poslova zemalja članica CEI, kao i specijalni gosti predsjedavanja - EK, RCC, BSEC, OECD, Regionalna kancelarija SZO za Evropu.

IV Značaj učešća delegacije Crne Gore na ministarskom sastanku u Kišinjvu

Ministarski sastanak u Kišinjvu je prilika da se još jednom pošalje snažna poruka o jedinstvu i solidarnosti regiona CEI kada je u pitanju pružanje podrške Ukrajini i njenim građanima. Takođe, biće prilika za razgovore o unapređenju regionalne saradnje i ostvarenom napretku ka EU.

Šefovi diplomatija razmijenice ideje o produbljivanju saradnje u okviru ove regionalne organizacije, sa aspekta političke, ali i projektne dimenzije rada.

Učešće ministra vanjskih poslova Crne Gore Filipa Ivanovića biće izuzetno značajno u kontekstu dodatne afirmacije Crne Gore kao aktivnog učesnika i lidera na regionalnoj mapi saradnje.

Takođe, skup u Kišinjvu biće prilika i za bilateralne susrete ministra Ivanovića sa šefovima diplomatija zemalja članica CEI i specijalnim gostima, na liniji jačanja bilateralne i multilateralne saradnje.

Sastav delegacije

Delegaciju će predvoditi ministar vanjskih poslova Crne Gore dr Filip Ivanović, a članovi će biti:

- v.d. generalnog direktora za multilateralne poslove Radovan Bogojević, nacionalni kordinator za CEI;
- Borka Marinović, načelnica Odjeljenja za regionalne organizacije, Direkcija za regionalne i druge međunarodne organizacije, Generalni direktorat za multilateralne poslove.

Troškove učešća crnogorske delegacije snosiće Ministarstvo vanjskih poslova i organizator.